

„DRUMUL IZVOARELOR“

Emilia Mareş
Dr. Mihai Oproiu

Spre deosebire de Bucureşti, unde „aprovizionarea cu apă a locuitorilor capitalei Țării Româneşti nu a constituit o preocupare deosebită a administraţiei oraşului sau a statului“,¹ la Tîrgovişte domnia a luat iniţiativa încă de timpuriu, ocupîndu-se de o astfel de problemă vitală, pentru aşezări orăşeneşti aglomerate.

Element de înaltă civilizaţie, preluat din Orientul bizantin, modul de aducere a apei în marile oraşe ale ţărilor române, a fost cercetat, din păcate, fugitiv şi parţial, de multe ori fără a se acorda atenţie tuturor materialelor informative, care ar fi elucidat acest interesant aspect. Studiind situaţia pentru Bucureşti, N. Stoicescu este primul care s-a străduit să-l abordeze, reuşind să desprindă caracteristici aparte referitoare la aprovizionarea cu apă a oraşului Tîrgovişte.²

Primele ştiri despre măsurile luate de domnie pentru aprovizionarea cu apă a reşedinţei voievođale datează din secolul al XVI-lea, ele datorîndu-se lui Petru Cercel, care aduce prin conducte de lemn apă de la „patru mile depărtare“.³

Nu ne propunem să analizăm întreaga problematică, cu atît mai mult cu cît cercetările sînt abia la început.⁴

Nicolae Stoicescu, a plecat numai de la ştirile documentare; noi ne vom strădui să explicăm acest element de civilizaţie urbană pornind în primul rînd de la observaţiile din teren.

Cu ocazia deplasărilor în zona de nord a oraşului, în aria satului Teiş, s-au putut observa în urma lucrărilor de construcţii montaj, îndreptîndu-se spre oraş trei apeducte, realizate dintr-un material şi într-o tehnică diferită.⁵

Se constată cu uşurinţă că două din ele se îndreaptă spre oraş în partea de vest, în timp ce altul urmează traseul actualei străzi Nicolae Bălcescu.

1. N. Stoicescu. Despre aprovizionarea cu apă a oraşului Bucureşti pînă la jumătatea sec. al XIX-lea, în Studii, Revistă de istorie (tom. XVI). nr. 4/1963, p. 903.

2. N. Stoicescu, Cr. Moiescu, Tîrgoviştea şi monumentele sale, Ed. Litera. Buc. 1976. p. 139—142.

3. Ibidem.

4. Săpăturile arheologice de la Curtea domnească conduse de tov. N. Constantinescu, din vara anului 1977.

5. Observaţiile din cursul anilor 1976—1977 cînd s-au efectuat mari lucrări pentru instalarea unor conducte de mare capacitate, pentru gaze şi pentru a se aduce apă distilată de la Doiceşti la platforma industrială.

Orientarea lor este concludentă, ele asigurând apa potabilă pentru locuitorii Țirgoviștei (cele dinspre Oborul Vechi și Mitropolie) și pentru Curtea domnească.

Analizând materialul folosit la construcția celor trei apeducte, precum și tehnica realizării acestora, se remarcă plasarea lor în teren, în perioade diferite de timp.

Apeductul care străbate traseul străzii Nicolae Bălcescu către Curtea domnească are ca scop aprovizionarea reședinței voievodale, prin el fiind adusă apa la fântâna de la poarta Curții domnești, menționată documentar în timpul domniei lui Matei Basarab⁶ și cu siguranță și baia existentă în incinta curții și construită tot în acea domnie.

Apeductul apare menționat pentru prima dată cu ocazia unei hotărnicii a satului Popșa făcută la 12 mai 1755 când se amintea despre „o piatră ce iaste semn de hazna, ce venea apa la fântâna ce venea la Curtea domnească”.⁷

Întreaga lucrare era realizată cu îngrijire, cu material de bună calitate, folosind olane, cărămidă și mortar din abundență. Olanele erau făcute din lut bine ars, cu lungimea de 50 cm., prezentînd un manșon mai îngust la unul din capete, diametrul fiind la exterior de 13 cm., iar la interior de 10 cm. Erau placate cu cărămidă bine arsă, cu dimensiunile 28/19,5/4 cm., întreaga lucrare încădrînd olanul sub formă de triunghi, pe trei laturi. În partea de jos cărămida susținea olanul prins în mortar, iar deasupra alte două cărămizi închideau un unghi.

Datarea acestui apeduct s-a făcut în primul rînd arheologic și documentar.⁸ Este de presupus că numai în acea domnie s-a putut realiza o astfel de lucrare, ea fiind strîns legată de amplele măsuri de modernizare ce au cuprins reședința de la Țirgoviște.⁹

Celelalte două apeducte, orientate spre sud-est, diferă mult, în ceea ce privește tehnica și materialul folosit, de cel descris, permițînd să se desprindă concluzia că ele au fost realizate în perioade diferite.

Astfel, unul din apeductele care se îndreaptă pe direcția Mitropoliei, folosind ca material cărămidă, olane și mortar, formează un tot de formă pătrată, fiind placat de un strat din mai multe rînduri de cărămidă.

Disponerea acestora este următoarea: trei cărămizi la bază, apoi două cărămizi deasupra, avînd la mijloc olanul, iar dea-

6. G. Potra, op. cit., p. 341—342. Lucrările de canalizare efectuate pe această stradă cu incepere din anul 1974 au dat posibilitatea ca apeductul să fie urmărit în mai multe puncte. Cu această ocazie au fost recuperate și aduse la Muzeul județean Dimbovița, olane și fragmente de apeducte.

7. Arh. St. Buc., ms. 462. f. 100—100 v.

8. G. Potra, op. cit., p. 341—342.

9. M. Oproiu, Situația politică a orașului Țirgoviște în primul sfert al secolului al XVII-lea, în „Documenta Valachica”, Țirgoviște, 1974, p. 157.

supra se afla o placare făcută tot de două cărămizi.

Dimensiunile cărămizilor au fost de aproximativ 30—32/15 cm. Și aici materialul este folosit din abundență, dar tehnica e mai rudimentară : olanele au un diametru de 6 cm., deci pe jumătatea celorlalte, fiind mult mai lungi.

Arheologic, întreaga realizare permite să fie datată în prima jumătate a secolului al XVII-lea. Comparînd cele două apeducte se poate emite ipoteza că acest apeduct ce se îndrepta către Mitropolie a fost construit mai înainte decît celălalt.

Nu cunoaștem cui a aparținut inițiativa, dar credem că acest apeduct a fost realizat în ambele lucrări efectuate la Mitropolie în domnia lui Radu Mihnea, continuate probabil în perioada următoare, acțiune care s-a soldat cu o construcție impresionantă din punct de vedere monumental.

În jurul monumentului s-au amenajat curți interitoare, cu arteziene și bazine pentru pești, descrise cu lux de amănunte de către Paul din Alep.¹⁰

Considerăm că această primă inițiativă a servit ca model, cu ocazia noilor lucrări înlăturîndu-se din deficiențe și alegîndu-se o soluție constructivă mai judicios concepută.

Se pare că datorită dimensiunilor reduse ale diametrului olanului, transportul apei nu s-a realizat decît o perioadă relativ scurtă de timp, căci la 6 septembrie 1664 mitropolitul Ștefan solicită domniei aprobare pentru a aduce apa de la poarta Curții domnești la Mitropolie, pe motiv că „apa se împutinase“ la fîntina de la poarta Mitropoliei.¹¹

Domnul de atunci, Grigore Ghica, stabilit de curînd la București, a aprobat cu mare ușurință, poruncind chiar ca „să fie de treaba sfintii mitropolii și de cătră nimenilea opreală să n-aibă“, așteptîndu-se probabil la unele împotriviri. Faptul că la schimbarea domniei, mitropolitul Ștefan solicită reînnoirea daniei de către Radu Leon voievod, precizîndu-se din nou că „neoprit să fie de către nimenilea“, ne determină să credem că măsura preconizată, referitoare la mutarea apei, nu era privită cu indiferență de orașeni.

Urmărindu-se traseul apeductului ce aducea apă la Curtea Domnească, constatăm că, arheologic, această nouă inițiativă nu apare concretizată, deci, inițiativa Mitropolitului Ștefan nu s-a realizat.

Pînă către mijlocul secolului al XVIII-lea apeductul ce conducea apa la fîntina domnească era în funcțiune,¹² în timp ce fîntina de la poarta Mitropoliei era „părăsită“.¹³

10. M. Oproiu. Situația politică a orașului Tirgoviște în primul sfert al secolului al XVII-lea, în Documenta Valachica, Tirgoviște, 1974, p. 157, 158. Acum Mitropolia a fost împrejmuită cu „ziduri ca o cetate“ aici întîlnindu-se prezența mai multor personaje cu rezonanță în lumea ortodoxă.

11. G. Potra, op. cit., p. 341—342.

12. Arh. St. Buc., ms. 462, f. 100—100 v.

13. Muzeul județean Dimbovița.

Se constată că în conștiința populației era încă vie importanța acestei lucrări, vorbindu-se despre „haznale“ care colectau „apa“. ¹⁴ Și către mijlocul secolului al XIX-lea orășenii țirgovișteni au cunoscut existența unui „drum al izvoarălor“ făcut încă de când era scaunul domnii acolo. ¹⁵

Măsurile luate pentru înființarea celor două apeducte nu au rezolvat problema aprovizionării cu apă, în prima jumătate a secolului al XIX-lea, orașul fiind considerat ca „lipsit de izvoară“, „apa Ialomiții fiind cu dăpărtare“, orășenii preocupându-se de refacerea vechilor construcții domnești.

Dezvoltarea puternică a comerțului periodic și sporirea importanței Tîrgului de Afară, situat la bariera Cimpulungului a determinat pe locuitori să aducă îmbunătățiri. La 1825 era considerată ca fiind de mai grabnică necesitate, măsura de a se aduce „apă la Tîrgul de Afară“, inițiativă ce era „de mare folos obștii“, căci orășenii „pătimeau foarte mult dă apă“.

Se renunța pentru moment la realizarea spitalului, pentru „a (se) mai dăschide izvoară și alte locuri trebuincioase dă apă“.

Acțiunea pentru realizarea unui nou apeduct ce a început în 1825, a presupus lucrări de amploare, care au necesitat importante sume de bani. Inițiată acum, construirea celui de al treilea a durat mai mulți ani, lucrându-se și către începutul deceniului al patrulea.

După ridicarea cișmelii de la Tîrgul din Afară, orășenii solicitau înființarea a încă trei cișmele, motivînd că apa din puțuri era „la adîncime și sălcie“. ¹⁶

Noul apeduct era realizat într-o tehnică similară cu cea din epoca lui Matei Basarab, materialul fiind de o calitate inferioară: olanele au dimensiuni la exterior de 12 cm., la interior de 8 cm., lungimea fiind de 38—39 cm. Placarea s-a făcut tot cu cărămidă dar de dimensiuni mai mici 24/13/1,5 cm.

Acesta a urmat un traseu apropiat de cel al perioadei anterioare, asemănător cu cel care mersese la Mitropolie. La realizarea acestei inițiative a ajutat și Scarlat Protopopescu, donînd importanta sumă de 10.500 lei, fapt ce a permis ca lucrarea să nu stagneze.

Se pare că în parte, meșterul a folosit și elemente ale vechii amenajări, angajîndu-se să destupe „toate haznalele de la Teiș, cite sînt văzute astăzi.. întrebuițate pă olane din vechime“.

„Haznalele“ erau bazinele de cărămidă colectoare de apă, întîlnite și astăzi în dealurile Teișului, unele din ele căpătînd în prezent o întrebuițare locală ingenioasă. Rezervoare asemănătoare se mai găsesc și astăzi pe locurile aflate în folosința cetățenilor Matei N. Dușa, Miinea, Coman Gh. Ion, Ungureanu Gheorghe, unul existînd chiar în curtea școlii generale din sat.

14. Arh. St. Buc., ms. 462, f. 100—100 v.

15. Muzeul jud. Dimbovița.

16. Arh. St. Buc., Min. Lucrărilor Publice, d. 80/1844, f. 19.

Rezervoarele cercetate nu erau prea mari avînd forma dreptunghiulară, cu dimensiuni de 1,5/2 m, realizate din cărămidă subțire de dimensiuni 24/13/5,6 cm. și o deschidere de 1,5 m. Adîncimea era mai mare de 2 m.

DOCUMENTE

1755 mai 12

„Mărturisania lui Dumitru ceauș ce au mărturisit pt. hotarăle moșii măn. Dealu de la Popșa cu doao cărți de blestem ce au măn. Dealu zicînd Dumitru ceauș că i-au arătat igm. Ioasat hotarăle moșii aceștiia fiind el copil în casă la acest igm. zice cum că hotarăle moșii popșii a m. Dealu cele de baștină după cum iaste hotărîrea și întărirea de răposatîi domni pă din jos lîngă hotar iaste drumul cel vechi și coboară la vale pe unde să cunoaște și troianile și pă la bordeile lui David ce iaste groapa în mal despre Ialomița, iar din bordeie la vale stăpânește David și Sofica până în moșia Stelii în stînj 200 com arăta și zapisul lui David și ale Soficai care să află și aceste zapise la moșia Dealuluș de la David și de la Sofia stăj... iar nu pă cum bănuia părintele igm. arhm. Onufrie de la măn. Dealu pt. o piatră ce iaste semn de Hazna ce venia apa la fântăna ce venea la curtea domnească, iar acum întrebăm pă acest unchiaș Ivan... pt. moșia Severinu ci iaste a mănăstirii Stelii știe hotarele pă din jos dipri oraș el au zis că știe. Arată că pă din jos despre oraș iaste la malul Ialm. din gura știută și de acoloa trage hotaru drept la o brazd unde iaste în mal o piatră de cruce și de acoloa merge drept la ilh. pe cum merg și alte moșii așa am auzit din gura tătănemieu aș mărturisesc și eu... și am apucat și eu pe un boer Alixandru din sătene eu dînd pui de găină și mînușa de cînepă dijm. după ae moșie a măn. Stelii de la Stămuleasă ce iaste la malul Ilfov. Ducîndu-se egum. la el și arătînd să-i calcă moșia a cerut boierul iertăciune“.

IoGrigorie Dimitrie Ghica Vood i Gaspard Zembi Vlahiscoe

„Precum un părinte are netăgăduită datorie către fireștii săi ai ocroti și ai păzi dă orice rău ar putea să li să întîmple, Asemenea și deopotrivă datorie au domnii căroră de la dzeu li să încredințează stepenea domnii și a oblăduirii de țări și dă noroade către supușii lor de ai ocroti și ai feri dă orice rău. Precum și dă a păzi dreptatea fieșcăruia ca să petreacă în liniște și ne bîntuiți.

Dreptu aceia fiindcă la domnia mea au dat jalbă oroșani din Târgoviște sud Dîmbovița. Cu plîngere că moșii și părinții lor cît și ei s-au aflat cu lăcuința acolo, hrînindu-să pă moșia orașului. Și în oraș cu slobozenie ca pă o moșie dreaptă a lor În nenumărată sumă dă ani fără a fi bîntuiți de către cinevași. Iar răposatul Alexandru vodă Suțul. Din îndemnarea unora ce s-au aflat așazați cu lăcuința după vremi acolo în oraș, Au umblat de a lua această Moșie a orașului Târgoviștii pă seama domnii sale. Dar au rămas tot în slobozenia ce din vechime au avut și ca să nu mai cerce după vremi vreo supărare ne-au

făcut rugăciune a li să întări stăpânirea orașului și a moșii și prin Domnesc al nostru hrisov. A cărora jalbă rinduindu-o Domnia mea în cercetarea prea ot sfinții sale părintelui mitropolitului i a iubitorilor de dzeu episcopi și a dumnealor cinstiților și credincioșilor boerii veliți ai divanului domnii mele. Prin anafora de la 18 ale trecutului ghenarie ne-au făcut arătare că cercetînd au arătat jăluitoarii hotărîrea ce au dato în dosul jălbii lor în leat 821 fevr. 18 toți dumnilor boerii cai-macani ce au fost atunci coprinzătoare că luminata doamna Efrosinii Șuții în urma morții răposatului Alexandru vodă Șuțul soțul luminății sale căutînd și cercetînd cu denadinsul toate sineturile i alte scrisori ale madehii moșii Târgoviștii. Le-au pecetluit într-un plic le-au trimis în divan.

Care dășchizîndu-să dă dumilor și alegîndu-să hîrtille : către au chibzuit că li sînt jăluitoarii lor dă trebuință li sau dat în mîna lor. Iar celelalte s-au arsu în foc și de aceia spre dovadă s-au dat jăluitoarilor și acea poruncă a dumnilor, ca să aibă jăluitoarii a lăcui pă această moșie Târgoviștea slobozi și întru nomic nebântuiți dă cătră nimini. După cum și din vechime s-au urmat : avîndu-și stăpînirea întocmai precum mainainte au avut-o de ani nenumărați liniștită și nesupărată.

Asemenea au mai arătat jăluitoarii la dumnealor boerii și copie după hotărîrea otcîrmuirii ce s-au făcut iarăși în dosul jălbilor la leat 822 : ghenarie 31 : adeverită dă dumnealui banul Barbu Văcărescu cînd li s-au dat voe după cererea lor dă au făcut un spital cu patru odăi i case pt. șaderea doftorului i casă pt. spițer și odae pt. spițarie la orașul Tîrgoviști cu îndatorare să plătească orășenii simbriile dohtorul ia spițerului i dohtoriile, să facă așternuturi i haine dă priminit bolnavilor să i ție cu hrană pă acei bolnavi să aibă oameni și mueri pentru spălat i priminit : i alte trebuințe ce urmează la spital și să se primenească bolnavii săraci și din oroșani și din străini, și spre a să putea ținea în stare bună totdeauna. Fiîndcă la tîrgul de afară ce să face vinerea pă toată săptămîna în moșia orașului au fost obiceiul de dat neguțătorii ce fac alișverîș acolo cîte o para de loc această para sau dat să fie pă seama spitalului de nu va fi însă cu pricină a o cere alții să ție și pe la bisericile din oraș și afară pă moșia orașului cutie ca să adune ceia ce să vor îndura și va lăsa inima pă creștini a da pentru căutarea bolnavilor și poslușnici ce să scutea pă numele dohtorului orașului să fie pă seama spitalului căci dohtorului are să i să plătească simbria ce să va tocni cu oroșanii. Iar străinii ce lăcuesc pă moșia aciasta și cîți vor mai veni și să vor așeza pă dînsa să vă învoiască cu prămiria și a celora a da pă an ceia ce să va găsi cu cuvîntă, însă cu aciasta să nu facă vreo silnicie nici să cesră peste putință oamenilor ci cu mijloc în voit să-i așeze a nu veni jălbi și pricini și dintre oroșani să fie epitropi oameni cinstiți ca să aibă îngrijire dă toate ceale trebuincioase a le spitalului, să stringă veniturile și să ție condică de venit și cheltuială pînă la orice. Și la fieșcare au să închiei socoteala înainte a cățiva din oroșani cară vor fi mai fruntași. Iar cînd vor vedea că epitropi nu să poartă bine să aibă vie ai schimba și a pune pă alții și s-au îndatorat oroșanii : ca să nu găsească în urmă pricină ca doar nu le ajunge cheltuiala spitalului să pătimizească niscaiva ticăloși bolnavi : să fie datori cu toți dă obște a da de la ei ca să

împlinescă lipsa și trebuința și urmarea spitalului să nu conteneze niciodată. Pe lângă acestea văzînd dumnealor boerii și hrisovul domnii mele ce sau înorit după altele mai vechi la 24 ale trecutului septemvrie care sau dat bisericii din curtea domnească dă jos i la biserica de sus și la biserica sfintei vineri dintracel oraș al Tîrgoviștii coprînzător între celelalte a lua aceste sfinte biserici către opara de loc a vaet dă la fiecare prăvălie și dă la alți oameni ce vin cu alte lucruri dă vânzare la Tîrgul ce să face pã toată săptămîna vinerea pã moșia orașului care a vaet mai nainte vreme să luia de vameșii județului și cei mai dinainte frați domni orin hrisoave l-au hărăzit numitelor biserici cu cuvînt că tîrgul să face pã moșia domniască slobodă a orașului și bisericile acestea sînt domnești ale celui vechiu scaun din Tîrgoviște dă voesc a mai da încă cite o para vinerea la spital pe lângă paraoa a bisericilor ca să să facă două parale și au dat în scris dooăzeci și cinci neguțatori supt iscăliturile lor la 11 ale trecutului ghenarie care sau adeverit și dă isprăvnicat dă acolo. Cu coprîndere că rămîn datori cu a da la zioa Tîrgului dă afară câte două parale una bisericilor domnești și alta la spitalul ce sau făcut cu răvnă întru pomeniirea celor ce le-au fost ajutor dăzrobirii moșii rugîndu-să însă ca străinii ce vin la Tîrgul dă afară cu cele dă hrană adică bucate i lemne și altele să nu să îndatoreze a da și la biserici paraoa cei ce nu pot a da către dooă parale. După care aceste dă mai sus arătate zic părinții arherei și dumnealor veliții boeri. Că fiind moșia domnească dă la Tîrgoviște slobodă a orașului cît și din hotărîrea dumnealor boierilor caimacanii ce au dat în leat 821 fevr. 18. Primită este cererea ce fac jăluitorii. Petru care au găsit cu cale a li să da jăluitorilor și hrisovul domnii mele asupra slobozeniei aceștii moșii pã seama oroșanilor dă acolo. După cum au avut-o dă atăta sumă, dă ani cu această osebire ca să nu să supere întru nimic atăt cei ce vor fi prin sineturi domnești cît și alte obraze ce vor fi avut stăpînire asupra vreunui loc pănă la venirea răposatului domn Alexandru vodă Șuțul în care hrisov să să cuprînză și orânduiala spitalului a să ținea dă apururea în fiintă după coprînderea hotărîrii otcîrmuirii ce s-au făcut la leat 822 ghenarie 31 și fiindcă paraoa locului de la tîrgul dă afară s-au găsit hărăzită prin hrisoave domnești dă mai nainte ce s-au înorit și dă domniia mea pã seama bisericilor domnești de acolo din Tîrgoviște: zic părinții arherei și dumnealor veliți boeri că nu au jăluitorii nici un cuvînt a poprii pã numitele biserici ca să nu ia această para și dă la cei străini ce vin ori cu mărfuri ori cu bucate sau cu alte lucruri dă vânzare la tîrgul de afară ci rămîne a să păzi mila aceasta a bisericilor după coprînderea hrisoavelor. Iar pentru spital dă vreme că liude dă vreme că liude doozeci și cinci neguțatori orașani dă la Tîrgoviște prin înscrisul ce au dat sau mulțumit a răspunde la zioa tîrgului dă afară încă către o para pã seama spitalului paraoa bisericilor și spitalul acesta afîndu-să întocmit și pentru primirea bolnavilor străini și nefiind vreo sumă supărătoare a da fieșcară câte dooă parale de om fi primit domnii mele să va trece în hrisovul ce li să va da jăluitorilor ca să ia dă la toți făr de osebire pe lângă paraoa bisericilor și cît o para dă loc pã seama spitalului și să dea poruncă cătră dumnealor ispravnicii județului a

numai îngădui pă alții ca să mai ceară vreun alt avaeț nelegiuit, după ponturi de la cei ce vin la acest târg cu lucrări dă vânzare.

Dupe care anafora îndestulându-se dormnia mea dă dreptățile ce au avut din vechime asupra aceștii moșii oroșani din Târgoviște precum mai sus arate, am și dat domnia noastră întărire asupra anaforali întru toate. Dar fiindcă în urma întăririi sau arătat cu jalbă cătră domnia mea moșnenii din orașul Târgoviltii, zicînd că la spitalul ce au fost făcut într-acei oraș : au și adus dohtor cu cheltuială și spițer cu îndestule dohtorii. Dar în cele după urmă au văzut că acea zidire a spitalului și cheltuială a lor au rămas zadarnică căci atît oroșani, dă acolo căt și cei după afară neobicinuiți fiind cu spital își fac boalele prin casele lor pârindu-li-să spitalul scurtarea vieților și așa văzînd jăluitorii că strădania lor nu are mijloc dă pomenire și orașul fiind lipsit dă izvoară căci apa Ialomiții este cu dăpărtare au găsit și un **drum al izvoarălor** făcut încă de cînd era scaunul domnii acolo : și cu din venitul moșii au apucat prin epitropii cei au acel drum al izvoarălor aducănd apă până la târgul de afară care este dă mare folos obștii, căci pătimea foarte mult dă apă și voesc a mai dăschide izvoară și la alte locuri trebuincioase dă apa unde-și urmînd cheltuiala. au cerut jăluitorii ca zidirea spitalului ce au rămas netrebnică să o mute la biserica sfintul Nicolae de acolo, unde să o facă școală pentru învățătura copiilor sirmani, și drept pomenire spitalului să dea săvârșire izvoarălor ce sau început pentru trebuința celor lipsiți și dăpărtați dă apă. A căroră cerere chibzuinduoă domnia mea am gosit-o cuviincioasă. Pentru că arătarea jăluitorilor că oamenii din partea locului își fac boalele prin casele lor sfiindu-să dă spital este crezută și adevărată fiind acei oameni neobicinuiți cu spitaluri și nefiind cu cuviință a să sili cei bolnavi de a merge la spital și fără voia lor. Precum și atît școala ce voesc jăluitorii să o facă pentru învățătura copiilor săraci cît și dăschiderea izvoarălor dă apă fiind iarăși pentru obștesc folos al oroșanilor să socotește asemenea pomenire și facere dă bine ca și spitalul. Și printracest domnesc al nostru hrisov cel dăm la miini oroșanilor hotărăm ca să fie această moșie a orașului slobodă pe seama oroșanilor de acolo spre a să hrăni pă dînsa și a o avea bună a lor întocmai după mijlocul și coprinderea mai sus numitei anaforar a părinților arhieriei și a dumnealor vechilor boeri dinpreună însă și cu adaosul de căte o para dă loc ot Târgul de afară dă acolo ca să pă seama școli și a izvoarălor dă apă cu urmare întocmai după coprinderea anaforali dă mai sus arătată dă vreme ce lipsește ființa spitalului. Și am întărit hrisovul acesta cu însuși domiasca noastră iscălitură și pecete i cu credință prea iubiților domnii mele fii Constandin vvd, Gheorghe vvd, Scarlat vv Grigorie vvd, Oanaghiotache vvd, Dimitrie vvd, martori fiind și dumnealor cinstiți și credincioși boerii veliți ai divanului domnii mele. Pan luminatul beizade Gheorghie Ghica epistatul postelnicii cei mari. Pan Grigorie Filipescu vel spătar, Pan Mihalache Ghica vel vist,

Pan Cistandi Filipesc vel dvornic dă Țara dă jos. pan Iordache Golescu vel Dvornic al treilea Pan Ioan Știrbeiu vel dvornic al patrulea, Pan Fotache Știrbeiu biv vel Dvornic epistatul logofeții Țării dă jos, Pan Costache zivhari vel comis și ispravnic, Pan fotache Știrbei biv vel dvornic epistatul logofeții Țării de jos. Și s-au scris hrisovul acesta în anul treilea dintru întâia domnie a domnii mele aici în orașul scaunului domnii mele București. La anii dă la nașterea domnului Dumnezeu și mîntuitorului nostru Is. Hr. 1825 februarie în zece zile de Dimitrie logofătul dă divan“.

Io Grigorie Dimitrie Ghica vvd.

